

## **PYTHON REGIUS KWEKRESULTATEN OVER VIER JAAR**

Door: Paul Klein Kiskamp, Cleopatrareef 285, 3561 RL Utrecht.

*Inhoud: Inleiding - Aanschaf - Terrarium - Kweekresultaten - Literatuur.*

\* \* \*

### **INLEIDING**

Graag zou ik u willen vertellen over mijn ervaring met *Python regius*. Ik wil het nu niet hebben over haar gebied van herkomst of haar biotoop, maar over de ervaring die ik hen opgedaan in de vijf jaar dat ik deze dieren nu houd.

Zoals bij veel mensen was de eerste slang die ik kocht een *Python regius*. Het feit dat ik ben begonnen met *Python regius* komt waarschijnlijk, omdat ze in de handel veelvuldig worden aangeboden tegen een redelijke prijs. Ook het niet-agressieve karakter heeft bijgedragen aan mijn besluit om deze dieren te kopen.

Toch denk ik, dat, gezien de problemen die ik zelf in het begin heb gehad, ze niet bij uitstek geschikt zijn voor mensen die willen beginnen met het houden van slangen. Bij wildvangdieren is een vastenperiode van ongeveer 7 maanden echt geen uitzondering. Voor iemand die net begint met het houden van slangen is zo'n vastenperiode echter een regelrechte ramp.

### **TERRARIUM**

De dieren worden alle apart gehouden in afzonderlijke terraria. Deze terraria hebben niet allemaal dezelfde afmetingen, maar globaal zijn die 60x50x50 cm. Ik heb niet het idee, dat de dieren een groter terrarium nodig hebben, omdat ze over het algemeen vrij rustig (passief) zijn en met weinig ruimte genoeg nemen.

De temperatuur is afhankelijk van het seizoen tussen de 24 en 28°C, met een maximum temperatuur van rond de 32°C onder de warmtebron. Wat onontbeerlijk is voor deze dieren is een goede schuilplaats waaronder ze zich kunnen terugtrekken. Een dergelijke schuilplaats krijgen ze bij mij aangeboden in de vorm van een grote platte terracotta schaal waarin ik aan de zijkant een opening heb aangebracht. Mijn dieren maken daar veelvuldig gebruik van. Deze schalen zijn vrij laag, dus de dieren krijgen een beschermt gevoel. De inrichting van de bakken is, net als bij de rest van mijn slangen, vrij sober: een waterbak, een stuk hout om te helpen bij de vervelling en kranten als bodembedekking.

### **AANSCHAF**

*Python regius* die in de handel worden aangeboden verkeren 'vaak' in een niet al te beste conditie. De dieren worden in grote aantallen geïmporteerd vanuit de landen van herkomst. De kans dat ze daar al een tijd onder slechte omstandigheden werden 'opgeslagen' is natuurlijk erg groot. Vandaar dat ze dan ook meestal erg slecht verveld zijn en vol met parasieten zitten. Vaak komt

het voor, dat de slangen huidinfecties of uitwendige ontstekingen hebben. Maar ondanks dit alles zijn het bijzonder sterke slangen.

Mijn eerste *Python regius* kocht ik in september 1986. Het was de allereerste slang die ik aanschafte. Dit dier had bijna alle bovengenoemde uitwendige gebreken, plus nog eens de nodige inwendige parasieten. Ondanks deze slechte start kocht ik in december van dat zelfde jaar mijn tweede koningsslang. Ook deze had weer alle gebruikelijke problemen, plus ook nog eens mondrot.

## KWEEKRESULTATEN

Er zijn geen uiterlijke geslachtsverschillen van *Python regius* bekend. Dus de enige methode van geslachtsbepaling is sondering. Deze methode is niet geheel zonder risico, vooral niet bij jonge dieren.

De eerste paringen bij mijn dieren vonden plaats in augustus van 1987. Tijdens het eerste jaar heb ik verscheidene veranderingen met licht, temperatuur en luchtvochtigheid uitgetoet. Uit latere jaren is echter gebleken, dat dit niet echt noodzakelijk is. Wel wordt het licht de laatste jaren geregeld door een fotocel waardoor er een duidelijke seizoensverandering merkbaar is voor de dieren.

Het eerste jaar werden er eieren gelegd rond begin juni 1988, terwijl ik de eerste paringen al in augustus van het jaar daarvoor kon waarnemen. Gezien de lengte van de tussenliggende periode zal de uiteindelijke bevruchting op een later tijdstip hebben plaatsgevonden, hetzij door sperma-opslag of door een latere paring, omdat ik ook ná augustus nog verschillende paringen heb kunnen waarnemen.

Als broedmogelijkheid bood ik het dier een platte terracotta schaal aan met daar bovenop een bloempot waar ik aan de zijkant een opening in had gemaakt. Onder dit geheel plaatste ik een plastic schaal waar ik water in kon gieten. Als broedsuubstraat gebruikte ik tweederde turf en éénderde spaghnum. De temperatuur hield ik kunstmatig tussen de 29 en 34°C met behulp van een elsteinlamp. De temperatuur binnen het terrarium is afhankelijk van de temperatuur erbuiten. De luchtvochtigheid lag tussen de 50 en 80% en verkreeg ik door regelmatig te sproeien.

Vooraf in de beginperiode verliet het vrouwtje regelmatig de eieren om zich op te warmen onder de lamp, maar ze keerde na een paar minuten steeds weer terug naar het broedsel. Dit opwarmen heb ik ook in andere jaren waargenomen, zelfs tot vlak voor het uitkomen van de eieren.

De broedduur ligt tussen de 55 en 61 dagen en het legsel bestond tot vier keer toe uit 5 eieren. Van de eerste twee legfels kwamen er ook 5 jongen uit. Het gemiddelde gewicht van het eerste legsel lag tussen de 80 en 90 gram. Van het tweede legsel lag het gewicht tussen de 50 en 60 gram.

De broedperiode van het derde legsel verliep niet zo vlekkeloos, want van de 5 eieren kwamen er slechts twee uit. Twee eieren waren onbevrucht en het derde ei bevatte een eeneiige tweeling waarvan slechts één dier het heeft overleefd. Het vierde ei was wel aangesneden, maar ook dit jong is niet levend uit het ei gekomen. Na het laatste ei geopend te hebben bleek dit wel een levend jong te bevatten, maar dit was helaas nog niet geheel volgroeid. Het was nog steeds verbonden met een aanzienlijke eierdooier. Dit dier heeft het overigens wel overleefd.

Het laatste (4e) legsel heb ik uitgetoet in een broedmachine. De gemiddelde temperatuur bedroeg 29 tot 30°C en de luchtvochtigheid lag tussen de 70 en 90%. De eieren lagen voor drie kwart in klein geknipte stukjes schuimrubber. Dit legsel kwam, na 68 dagen in de machine gelegen te hebben, uit. De broedduur van dit legsel in de machine was langer dan het gemiddelde van de legfels die het vrouwtje zelf uitbroedde. Van dit laatste legsel kwamen weer alle vijf de jongen uit.

De jonge dieren plaatste ik altijd apart in kleine plastic bakjes met een waterbakje en een omgekeerd bloempotje als schuilplaats. Na een dag of tien vervelden de jongen en vlot daarna accepteerden ze kleine nestmuisjes. Over het algemeen zijn deze nakweekdieren makkelijke en probleemloze eters gebleven. Als ze in het begin goed doorgevoerd worden, is verplaatsen en daarna weer zelfstandig eten geen probleem.

Als bijzonderheid wil ik vermelden, dat het volwassen mannetje na een vastenperiode prooidieren bleef weigeren, totdat ik ontdekte dat hij volop geïnteresseerd was in de lucht van een rat die ik op dat moment aan een andere slang voerde. Vanaf dat moment bleek, dat hij ineens ratten accepteerde die hij in het verleden altijd geweigerd had. Tot op vandaag accepteert hij nog steeds ratten en weigert pertinent om muizen te eten.

In 1991 is een aantal van mijn dieren betrokken geweest bij een onderzoek naar voortplantings- en drachtigheidsdiagnostiek bij slangen. Dit onderzoek was een initiatief van Marc Maas en hield in, dat een groep slangen gedurende een aantal maanden tweewekelijks voor onderzoek naar de Rijksuniversiteit Utrecht (RUK) ging, waar met behulp van echografie de inwendige veranderingen werden vastgelegd.

Om geen risico te nemen, had ik besloten om het volwassen vrouwtje van *Python regius* niet als vast onderzoeksdier te laten deelnemen. Zij is dus niet tijdens het gehele onderzoek aanwezig geweest, maar ze is niettemin verscheidene keren voor een echografisch onderzoek naar de RUK geweest. De laatste keer was vlak voor het leggen van de eieren. De eieren die het dier in dat jaar heeft gelegd zijn allemaal gewoon uitgekomen en de jongen uit deze eieren hebben van de ultrasonische geluidsgolven geen afwijkingen overgehouden in de vorm van misvormingen, zoals ook te verwachten was.

Het tweede dier dat tijdens het onderzoek aanwezig is geweest, bleek na een aantal onderzoeken niet zwanger te zijn, dus was het niet noodzakelijk om het aan het verdere onderzoek deel te laten nemen. Aan dit onderzoek hebben ook nog andere slangen uit mijn collectie deelgenomen en ook deze dieren hebben daar tijdens de dracht en het leggen van de eieren geen complicaties aan overgehouden.

Mijn doel van dit artikel is, om ook andere slangenhouders te interesseren voor *Python regius*, omdat, ondanks dat deze dieren in de handel veelvuldig worden aangeboden, er maar weinig pogingen worden ondernomen om met deze dieren te kweken. Het is erg triest, dat deze dieren met honderden tegelijk worden geïmporteerd, terwijl het grootste deel daarvan gedoemd is te sterven. Eén ding is zeker, het is een prachtig dier om te zien.

## LITERATUUR

- P. van der Bijl, 1992. Het houden en kweken van de koningspython (*Python regius*) Lacerta, vol. 50 (2): 88-95.
- Lehman C., K.P. Lehman., 1985. Verzorging en kweek van koningspythons (*Python regius*) in het terrarium. Litt. Serp. vol. 5: 66-70.
- Logan T., 1973. Observations on the ball python *Python regius*. J. Herpetol. Assoc. Africa, vol. 10: 109-112.
- Maas Drs. M.F.P.M., 1991. Voortplantings- en drachtigheidsdiagnostiek bij slangen. Scriptie onder begeleiding van Prof. dr. P. Zwart, vakgroep Pathologie afdeling Ziektekunde der bijzondere dieren.
- Orlov N.L., 1982. Die Fortzplanzung der Pythons. *Python regius* und *Liasis mackloti* und der kletternattern *Elaphe climacophora* und *Elaphe quadrigata* im Terrarium. Herpetofauna (Ludw.) vol. 4: 25-30.
- Ross R., 1980. The breeding of pythons (subfamily Pythoninae) in captivity. In Murphy J., J.T. Collins. Reproductive Biology and Diseases of captive Reptiles. S.S.A.R. Contrib herpetol. 135-139.

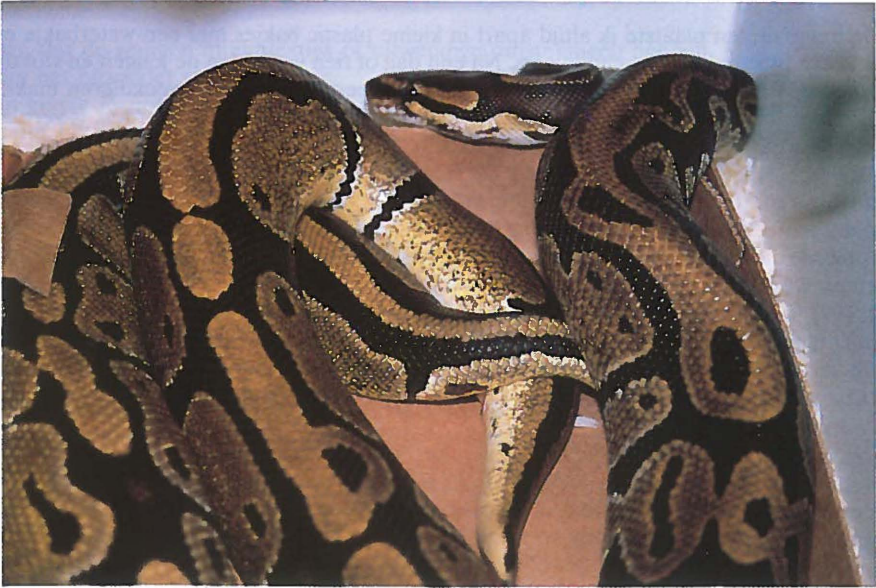


Foto 1: *Python regius*, in copula.  
Foto C.M. Langeveld.

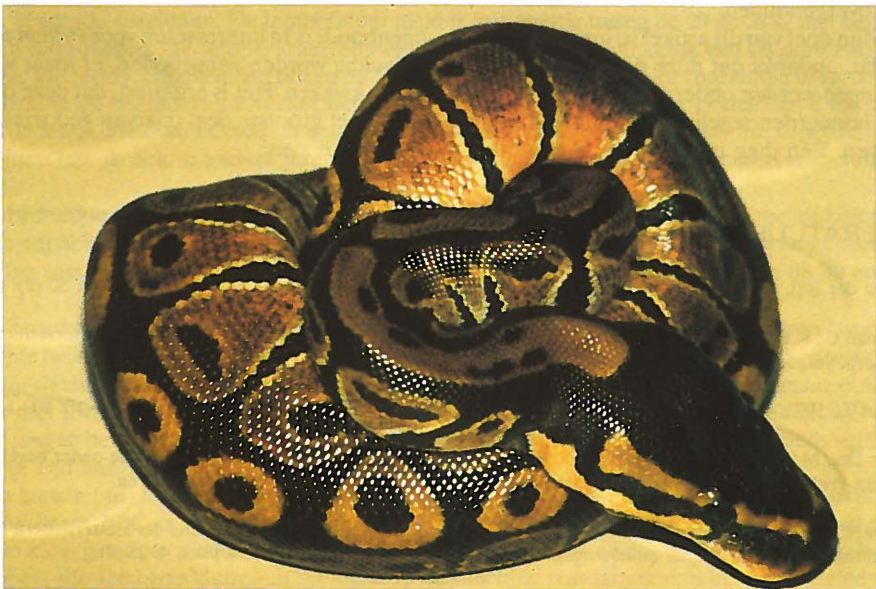


Foto 2: *Python regius*, jong dier vlak na geboorte,  
juvenile just after birth. Foto C.M. Langeveld.